

Rapport: toegankelijkheid van Openbare overheidsdocumenten

Onderzocht door

Hidde de Vries

In opdracht van

Ask Atticus BV

Methode

[WCAG-EM](#)

Conformiteitsdoel

WCAG 2.1, Level A + AA (50 succescriteria) conform EN 301 549

Datum

22 december 2021

Samenvatting

De website open-pilot.overheid.nl voldoet grotendeels aan de WCAG 2.1 A + AA succescriteria. Er is een aantal problemen geconstateerd en in dit rapport toegelicht. Op een enkele uitzondering na, zijn de meeste issues geclassificeerd met complexiteit “Laag” en ernst “Hoog”.

Resultaat per principe

Principe	Resultaten per principe
Waarneembaar	17 uit 20
Bedienbaar	16 uit 17
Begrijpelijk	10 uit 10
Robuust	2 uit 3
Totaal	45 uit 50

Toelichting bij dit rapport

Doel van dit rapport

Met dit rapport krijgt u inzicht in de toegankelijkheid van uw website- of applicatie. We vinden het belangrijk dat onze rapporten niet alleen de problemen beschrijven, maar ook richting geven bij het verbeteren daarvan.

Testproces

Dit rapport is samengesteld met behulp van de [WCAG EM](#) methodologie.

Het volgende proces is daarbij gebruikt:

1. vaststellen wat binnen en buiten scope valt
2. vaststellen gebruikte technologieën
3. samenstellen sample (steekproef)
4. onderzoek van de sample
5. beschrijven van gevonden issues

Het onderzoek omvat alle 50 eisen uit de Europese toegankelijkheidsnorm EN 301 549 (= de WCAG 2.1 niveau A + AA succescriteria).

Het grootste deel van het onderzoek is een handmatig proces. Voor een deel van de criteria wordt ter ondersteuning gebruik gemaakt van automatische tools, zoals [axe-core](#) en [Firefox Developer Tools](#).

Kleine letters

- Dit rapport is een momentopname.
- De beoordeling per criterium is een falsificatie: “voldoet” betekent dat we niets hebben kunnen vinden dat aanleiding gaf om te beoordelen als “voldoet niet”.
- We geven per probleem één of meer voorbeelden. Het kan zijn dat hetzelfde probleem vaker of op andere plekken voorkomt.
- Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van de laatste versies van Firefox, Chrome, Safari en Microsoft Edge.

Komt voor op

Pagina's

Komt voor op:

- Alle pagina's op open-pilot.overheid.nl

Niet in scope:

- Externe sites, waaronder de pagina “Informatie Woo” en links naar andere collecties, zoals Officiële bekendmakingen.

Ondersteuning

De onderzochte website zou minimaal moeten kunnen worden gebruikt in de volgende browsers en hulptechnologieën:

- Microsoft Edge (laatste 3 versies)
- Mozilla Firefox (laatste 3 versies)
- Google Chrome (laatste 3 versies)
- Apple Safari (laatste 3 versies)
- Apple Safari op iOS
- veelgebruikte hulptechnologieën

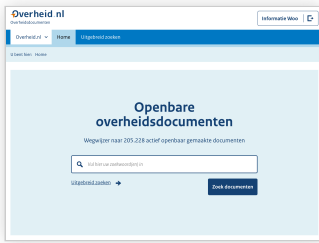
Gebruikte technologieën

De onderzochte maakt gebruik van de volgende technologieën:

- HTML
- CSS
- JavaScript
- WAI-ARIA
- SVG

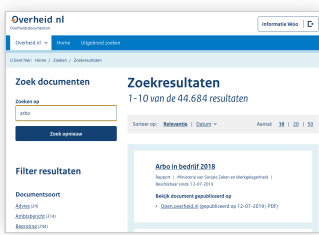
Sample

Voor dit onderzoek zijn de volgende pagina's gebruikt als representatieve steekproef van de onderzochte website:

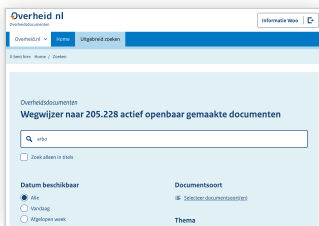
1: Homepage

<https://open-pilot.overheid.nl/>

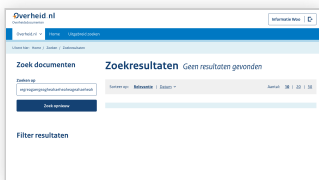
2: Zoekresultaten

<https://open-pilot.overheid.nl/ZoekUitgebreidResultaat?te...>

3: Uitgebreid zoeken

<https://open-pilot.overheid.nl/ZoekUitgebreid>

4: Geen resultaten

<https://open-pilot.overheid.nl/ZoekUitgebreidResultaat?te...>

Bevindingen

1. [Geen tekstalternatief voor aanduiding externe link \(1.1.1\)](#)
2. [Tekstalternatief logo niet gelijkwaardig \(1.1.1\)](#)
3. [Categorieën bij filteropties niet met opties geassocieerd \(1.3.1\)](#)
4. [Focus heeft onvoldoende contrast \(1.4.11\)](#)
5. [Knop volgende zoekresultaten beschrijft linkdoel niet voldoende \(1.4.11\)](#)
6. [Paginatitels onvoldoende beschrijvend \(2.4.2\)](#)
7. [Jaarkeuze in datepicker mist label \(4.1.2\)](#)

Geen tekstalternatief voor aanduiding externe link

[Rijksoverheid.nl](https://rijksoverheid.nl)

link Datum met erachter icoon pijl naar beneden

Probleem

In sommige content staan externe links, die zijn aangeduid met een icoon. Deze aanduiding is niet beschikbaar voor mensen die niet kunnen zien, er is namelijk geen alternatieve tekst beschikbaar.

Bij de sortering op de zoekresultatenpagina is ditzelfde probleem gevonden, maar dan bij de pijl die aangeeft of de sortering naar oplopend of aflopend zal worden aangepast.

Mogelijke oplossing

Voeg visueel verborgen tekst toe om aan te geven dat het om een externe link gaat, bijvoorbeeld:

```
<a href="">
  Linktekst
  <span class="visually-hidden"> (externe link)</span>
</a>
```

En in het geval van de sortering, zorg dat de linktekst beschrijft wat er gaat gebeuren als je erop klikt:

```
<a href="">
  Datum
  <span class="visually-hidden"> (sorteer oplopend)</span>
</a>
```

WCAG criterium:
[1.1.1: Niet-tekstuele content](#)

Complexiteit:
Medium

Ernst:
Medium

Sample:
Alle pagina's

Verantwoordelijkheid:
Front-end ontwikkelaar

Tekstalternatief logo niet gelijkwaardig

Probleem

Bovenaan elke pagina staat het logo van Overheid.nl, dat tevens de enige inhoud is van de link naar de homepage. Het tekstalternatief is `Logo.svg`. Dat beschrijft het logo niet, en is ook niet geschikt als linktekst voor de link naar de homepage.

Mogelijke oplossing

Gebruik een alternatief dat het logo goed beschrijft en ook als linktekst kan dienen, bijvoorbeeld “homepage, logo overheid.nl”.

WCAG criterium:

[1.1.1: Niet-tekstuele content](#) [↗](#)

Complexiteit:

Laag

Ernst:

Hoog

Sample:

[homepage](#)

Verantwoordelijkheid:

Front-end

Categorieën bij filteropties niet met opties geassocieerd

Cultuur en recreatie

- Cultureel erfgoed (1.379)
- Cultuur (1.085)
- Media (1.055)
- Recreatie (1.070)
- Religie (11)

Probleem

Wie uitgebreid zoekt kan een Documentsoort, Thema of Organisatie uit een lijst kiezen. Er opent dan een overlay waar de keuze kan worden gemaakt, met checkboxes die in verschillende categorieën zijn onderverdeeld.

Deze categorieën zijn als volgt opgemaakt (ingekort voor overzichtelijkheid):

```
<li>
  <strong>Cultuur en recreatie</strong>
  <fieldset>
    <legend></legend>
    <ul>
      <li>
        <div>
          <input type="checkbox">
          <label>Cultureel erfgoed (1.379)</label>
        </div>
        ...
      </li>
    </ul>
  </fieldset>
</li>
```

De categorie staat in een `strong`-element en is zo niet geassocieerd met de opties.

Mogelijke oplossing

Plaats het label in het `legend`-element, dat nu leeg is. Eventueel zou dit `legend`-element visueel kunnen worden verborgen, en de tekst in de `strong` met `aria-hidden="true"` kunnen worden verborgen, zodat de tekst in de `strong` visueel gebruikt kan worden en dezelfde tekst ook aanwezig is voor hulptechnologieën. Dat is echter een beetje houwtje-touwtje; de voorkeur zou hebben om de `legend` te stylen zoals nodig, en de `strong` te verwijderen.

WCAG criterium:
[1.3.1: Info en relaties](#)

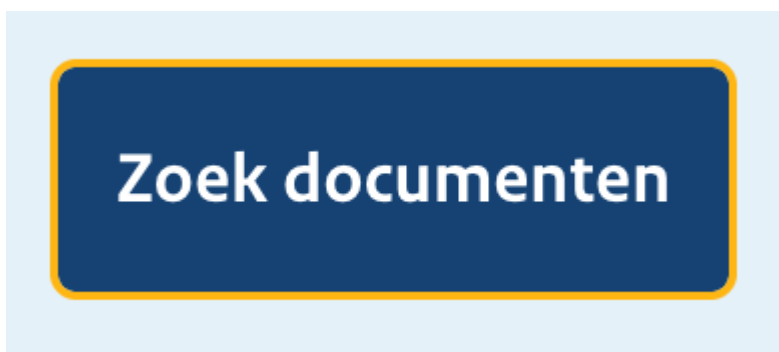
Complexiteit:
Laag

Ernst:
Hoog

Sample:
[uitgebreid-zoeken](#)

Verantwoordelijkheid:
Front-end

Focus heeft onvoldoende contrast

Probleem

Wanneer elementen op de pagina, zoals links, knoppen en formulievelden, “focus” krijgen, verschijnt een gouden rand. Deze heeft onvoldoende contrast met de achtergrond: $1.52 : 1$ (zie [Contast Ratio](#)).

Mogelijke oplossing

Gebruik voor de focusindicator een kleur die meer contrast heeft met de achtergrond, met een ratio van minimaal $3 : 1$.

WCAG criterium:

[1.4.11: Contrast van niet-tekstuele content](#)

Complexiteit:

Laag

Ernst:

Medium

Sample:

[homepage](#)

Verantwoordelijkheid:

Front-end

Knop volgende zoekresultaten beschrijft linkdoel niet voldoende

Probleem

Op de zoekresultatenpagina staat als er veel pagina's zijn een link naar de volgende resultatenpagina. Het doel van deze link is niet op te maken uit de naam van de link of de context.

```
<a href="(…)page=2">
  <span>»</span>
</a>
```

De naam van de link is “»”.

Mogelijke oplossing

Gebruik als linktekst iets als “Volgende pagina” of voeg iets als “Volgende pagina” toe in een `aria-label`-attribuut op het `a`-element.

WCAG criterium:

[1.4.11: Contrast van niet-tekstuele content](#)
[↗](#)

Complexiteit:

Laag

Ernst:

Hoog

Sample:

[zoekresultaten](#)

Verantwoordelijkheid:

Front-end

Paginatitels onvoldoende beschrijvend

Probleem

Op alle onderzochte pagina's is de paginatitel (inhoud `title`-element) "Overheid.nl | Overheidsdocumenten". Dat beschrijft onvoldoende wat er op de pagina te doen is, zeker als het gaat om bijvoorbeeld de zoekresultatenpagina.

Mogelijke oplossing

Maak de paginatitels uniek per pagina, en zorg dat ze specifiek beschrijven wat er op de huidige pagina te zien is en hoe dat verschilt van de andere pagina's.

Het werkt daarbij het beste om van specifiek naar generiek te werken, dus Overheid.nl als laatste en bv "Uitgebreid zoeken" als eerste.

WCAG criterium:
[2.4.2: Paginatitel](#)

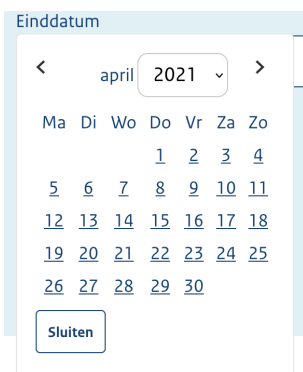
Complexiteit:
Laag

Ernst:
Hoog

Sample:
Alle pagina's

Verantwoordelijkheid:
Front-end

Jaarkeuze in datepicker mist label

Probleem

Wanneer bij “Uitgebreid zoeken” als datum gekozen wordt voor ”Zelf een periode kiezen” verschijnen twee datumvelden met een datepicker. Binnen de datepicker kan het jaar worden gekozen met een dropdown/`select`-element. Deze dropdown is niet gelabeld.

Mogelijke oplossing

Voeg een label toe aan de datepicker, bijvoorbeeld met een `label`-element met een `for`-attribuut dat verwijst naar het `select`-element, of met een `aria-label`-attribuut op het `select`-element dat gelijk de naam bevat.

WCAG criterium:

[4.1.2: Naam, rol, waarde](#) [↗](#)

Complexiteit:

Laag

Ernst:

Hoog

Sample:

[uitgebreid-zoeken](#)

Verantwoordelijkheid:

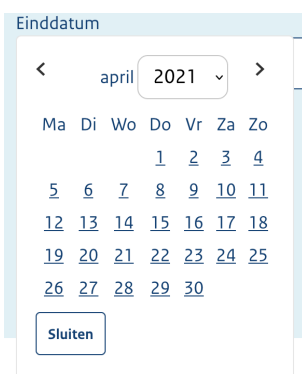
Front-end

Tips

1. [Datepicker-knop verwijst naar niet-bestaande beschrijving](#)
2. [Bij geen resultaten verschijnt heading zonder content](#)

Tip 1

Datepicker-knop verwijst naar niet-bestaande beschrijving

Probleem

Wanneer bij “Uitgebreid zoeken” als datum gekozen wordt voor ”Zelf een periode kiezen” verschijnen twee datumvelden met een datepicker. de knop om de datepicker te openen heeft een `aria-describedby`-attribuut dat verwijst naar een element met het ID `datepickerLabel`, maar er bestaat geen element met dat ID.

Mogelijke oplossing

Verwijder `aria-describedby` van de buttons die de datepickers openen. Ze doen nu niets, en zijn ook niet nodig, omdat de knoppen ook tekst bevatten, en daarmee al een label hebben.

Complexiteit:

Laag

Ernst:

Laag

Sample:

[uitgebreid-zoeken](#)

Verantwoordelijkheid:

Front-end

Filter resultaten

Probleem

Als er geen zoekresultaat is staat er wel een heading “Filter resultaten”. Onder deze heading staat nu geen content, waardoor iemand die er met bijvoorbeeld hulpsoftware naartoe navigeert eigenlijk naar niets navigeert.

Mogelijke oplossing

Overweeg om een tekst als “Er zijn geen filters van toepassing” te plaatsen onder de heading “Filter resultaten” of verwijder de heading als er geen resultaten zijn.

Complexiteit:

Laag

Ernst:

Laag

Sample:[zoekresultaten](#)**Verantwoordelijkheid:**

Front-end